

Regional innovationsstrategi 2022

Remissförslag

Innehåll

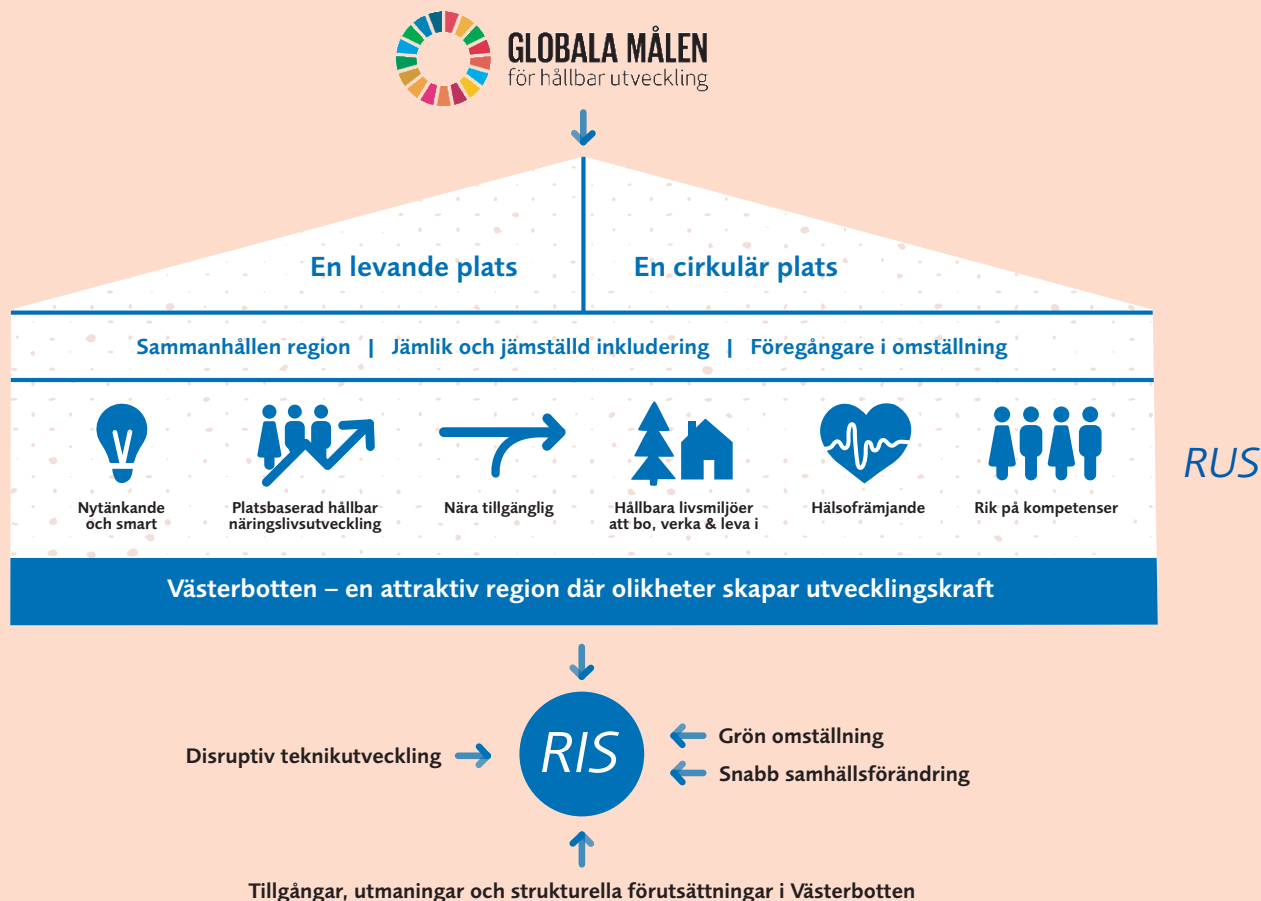
Förord	2
1. Innovationskraft krävs för att nå utvecklingsmål.....	3
2. En strategi som samlar regionens aktörer	5
3. Nyckelbegrepp	6
4. Globala trender som påverkar behovet av innovationsförmåga	7
5. Utmaningar och möjligheter för stärkt innovationskraft i Västerbotten	9
Styrkeområden	11
6. Mål och insatser för Västerbotten	12
En innovationsmotor för hållbar utveckling	12
Ett ekosystem med starka och inkluderande innovationsprocesser	13
7. Samverkan och lärande inom innovation.....	14
Bilaga 1: Västerbottens styrkeområden	16
Bilaga 2: Västerbottens innovationsstödsystem 2022.....	18

Förord

Officem autatia siminvel eost, ipsanto volo vellaut ex eum es vol-
enda esequid quiditatem sedit modipsum andae nust untustorem
aut am qui offici occatiur, omnis nem facerum quamenis militi om-
nieni conserspit, officia dolorerum imporenis explitaepro modita-
tiae plam sit reste es etus, sum aut untio. Evenimu scimusaperum
del ma pa nonsent, occumquo voluptatiam serendit, temporerem
et re peligen duciam fugiatem conem hicit, int ex ex es et quam
cullacea nonsed qui ate pel eate assum, quae sunt eum eost,
susdam corem deliam re volupitatur mi, si anditecatin rest, vende
nobis comniet quos moditat ionsed ut iunt.

Officem autatia siminvel eost, ipsanto volo vellaut ex eum es vol-
enda esequid quiditatem sedit modipsum andae nust untustorem
aut am qui offici occatiur, omnis nem facerum quamenis militi om-
nieni conserspit, officia dolorerum imporenis explitaepro modita-
tiae plam sit reste es etus, sum aut untio. Evenimu scimusaperum
del ma pa nonsent, occumquo voluptatiam serendit, temporerem
et re peligen duciam fugiatem conem hicit, int ex ex es et quam
cullacea nonsed qui ate pel eate assum, quae sunt eum eost,
susdam corem deliam re volupitatur mi, si anditecatin rest, vende
nobis comniet quos moditat ionsed ut iunt.

Officem autatia siminvel eost, ipsanto volo vellaut ex eum es vol-
enda esequid quiditatem sedit modipsum andae nust untustorem
aut am qui offici occatiur, omnis nem facerum quamenis militi om-
nieni conserspit, officia dolorerum imporenis explitaepro modita-
tiae plam sit reste es etus, sum aut untio. Evenimu scimusaperum
del ma pa nonsent, occumquo voluptatiam serendit, temporerem
et re peligen duciam fugiatem conem hicit, int ex ex es et quam
cullacea nonsed qui ate pel eate assum, quae sunt eum eost,
susdam corem deliam re volupitatur mi, si anditecatin rest, vende
nobis comniet quos moditat ionsed ut iunt.

Den regionala innovationsstrategin bygger på globala och regionala mål, omväldsfaktorer som har stor påverkan samt lokala och regionala utmaningar och möjligheter.

Innovationskraft krävs för att nå utvecklingsmål 1.

Förmåga och kapacitet till innovation är centralt för att nå de regionala utvecklingsmålen i Västerbotten. Den globala omställningen till ett hållbart samhälle kräver nya sätt att arbeta, producera och leva, på samma sätt som ökande global konkurrens och snabba samhällsförändringar kräver att hela samhället har förmåga till förnyelse och transformation genom innovationer.*

Den regionala innovationsstrategin (RIS) har därför tagits fram i syfte att kraftsamla kring innovation som verktyg för att nå regionala, nationella och globala mål. Strategin utgår från inriktningarna och prioriteringarna i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och har tagits fram i bred dialog med aktörer för offentlig, privat och idéburen sektor, där denna remiss utgör sista dialogsteget inför fastställande av strategin.

Den övergripande inriktningen är att stödja förverkligandet av de övergripande hållbarhetsmålen i den regionala utvecklingsstrategin, "En levande plats" och "En cirkulär plats" som kopplar mot samtliga sjutton mål i Agenda 2030. Tydligast kopplar den regionala innovationsstrategin till det globala 2030-målet **Hållbar industri, innovationer och infrastruktur** som pekar på betydelsen

av innovationer för att hitta hållbara lösningar på ekonomiska såväl som miljömässiga utmaningar.

Mål och insatser i den regionala innovationsstrategin präglas även av inriktningarna i den regionala utvecklingsstrategin; att skapa en sammanhållen region, jämlik och jämställd inkludering samt att vara föregångare i omställningen. Innovationsförmåga är något som är viktigt för att uppnå mål inom alla samhällsområden, och den regionala innovationsstrategin bidrar därför till att nå samtliga utvecklingsmål i den regionala utvecklingsstrategin.

Det övergripande målet för den regionala innovationsstrategin är att Västerbotten ska vara **En nytänkande och smart region** vilket innebär att regionen är en plats för nya idéer och breda perspektiv, med en stor vilja och förmåga till förnyelse och transformation.

* SKR definierar innovation som framtagandet av nya lösningar som svarar mot behov och efterfrågan i samhället. Där värdet uppstår efter att en idé tillämpats och nyttiggjorts. Ett värde som kan anta många olika former, ekonomiska, sociala eller miljömässiga. Innovation innebär kortfattat att något nytt som är nyttigt blir nyttiggjort.

För att uppnå målet sätter den regionala innovationsstrategin två övergripande mål:

1. Västerbotten ska vara **en innovationsmotor för hållbar utveckling** genom att skapa innovationer som driver den globala omställningen till hållbarhet, och ligger i framkant i användandet och nyttan från ny teknik och nya processer.
2. Västerbotten ska skapa **ett innovationsekosystem med starka och inkluderande innovationsprocesser**, vilket innebär att regionen präglas av kapacitet och förmåga att ta tillvara en mångfald av perspektiv och människor samt att förnya och förändra för att ta tillvara och möta omvärldsförändringar tekniksiften och trender.

Nyckelinsatser för att nå målen är att:

- Mobilisera kring insatser som har stor påverkan, eller stor potential, att bidra till en grön omställning, ökad inkludering och långsiktigt ekonomisk hållbarhet.
- Stärka samhällets förmåga att ta till sig nya tekniker.
- Utveckla processer för smart specialisering.
- Skapa modeller, metoder eller arbetssätt som bidrar till förnyelse och transformation.
- Vidareutveckla eller etablera mötesplatser och omvärldsbevakning samt stärka samverkan.
- Säkerställa effektiva och tillgängliga stödstrukturer samt tillgång till kapital.
- Utveckla metoder för att möta snabbt föränderliga kompetensbehov.

En strategi som samlar regionens aktörer

Den regionala innovationsstrategin ska bidra till att stärka samspelet och kraften i den stora mängd aktörer som tillsammans utgör det regionala innovationsekosystemet. **Företag och entreprenörer** har en central roll i att ta idéer till en marknad, som drivande kraft för omställning, och för att skala upp innovationer.

Universiteten är viktiga för att generera ny kunskap, högutbildad arbetskraft och skapa innovationsstöd. Inte minst bidrar de till ökad dynamik genom inflödet av nya människor till regionen.

Idéburen sektor utgör en viktig drivkraft för innovation, inte minst för sociala innovationer, och utgör en viktig kunskapsbärare i innovationsprocesser. De **innovationsstödjande aktörer** som stödjer entreprenörskap och innovationsutveckling såsom science parks, inkubatorer, acceleratorer, testmiljöer, nätverk, kluster/mötesplatser och finansiärer är nyckelspelare för att ge människor möjligheter att förverkliga idéer och för att skapa en innovationsfrämjande kultur i regionen. **Offentlig sektor** i form av kommuner, regioner och myndigheter har flera olika roller i innovationsarbetet, både som innovatörer och efterfrågare av innovativa lösningar, till exempel genom innovationsupphandlingar, extern samverkan och nya former av partnerskap, men

även som stödjande aktörer. Slutligen så utgör invånarna i regionen en källa till innovation genom som att vara medskapare i öppna innovationsprocesser.

Den regionala innovationsstrategin utgör en gemensam plattform för att utveckla Västerbottens innovationsförmåga där alla länets aktörer ska känna sig delaktiga. Genom att identifiera utmaningar och styrkor i regionen ger strategin en bild av den typ av frågor Västerbotten behöver utveckla i samverkan. Strategin bidrar också med vägledning till prioriteringar vid insatser som projekt och andra satsningar, vilket ger möjlighet för aktörer i länet att förhålla sig till strategin i sina satsningar, för att bidra till länets gemensamma målbild.

Strategin ger Region Västerbotten en bas för prioriteringar och arbetsformer för att driva ett regionalt innovationsledarskap för Västerbotten. Region Västerbotten ska vara koordinerande och stödjande till länets aktörer kring samverkan och samarbete inom olika innovationsfrågor samt externt med aktörer i andra regioner och länder.

Regionala innovationsstrategin

En plattform för att stärka regionens innovationsförmåga i dag och i framtiden.

Stärka samspelet i ekosystemet

Mobilisera alla sektorer kring innovation

Identifiera utmaningar och styrkor i regionen

Vägledning och prioritering för insatser

Bas för innovationsledning, koordinering och samverkan

Nyckelbegrepp

Hållbarhet I strategin definieras hållbarhet som de övergripande hållbarhetsmålen i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), som i sin tur bygger på de globala målen i Agenda 2030. En levande plats är samhället där människor vill stanna, för ett kortare besök eller hela livet. Det är platsen med goda förutsättningar. En cirkulär plats hanterar klimatomställningen samt skapar ekonomiska möjligheter och infrastruktur på ett sätt som samtidigt tar hand om naturresurserna och ekosystemen för att Västerbotten ska vara en levande plats för framtida generationer att besöka, växa, arbeta och bli gammal i.

Begreppet **Innovation** avser i strategin en ny eller förbättrad produkt, tjänst eller process som skiljer sig väsentligt från tidigare produkter, tjänster eller processer och som gjorts tillgänglig för kunder och användare eller implementerats i verksamhet.¹ Det finns många olika typer av innovationer såsom produkt- och tjänsteinnovationer, processinnovationer, organisatoriska innovationer och breda systeminnovationer. Innovationer som bidrar till att lösa sociala utmaningar och öka människors livskvalitet snarare än att generera ekonomisk nytta brukar benämnas sociala innovationer. Oavsett typ av innovation så ligger begreppets kärna i det nya, nyttiga och nyttiggjorda. Det nya innebär att innovation skiljer sig från förbättringar och ökad effektivitet inom befintliga produkter, tjänster och processer, eller forskning och uppfinningar som kan vara ny kunskap, nya produkter, men som inte introducerats på en marknad eller implementerats.

Innovationsförmåga definieras i strategin som förmåga till förnyelse och transformation genom att omsätta något nytt och nyttigt till faktiskt nyttiggörande. Med förnyelse avses en kompetens i att kunna identifiera utvecklingstrender och samhällsförändringar och sedan agera på dessa för att förnya eller anpassa sin verksamhet, affärsmodell, produkt eller tjänst. Med transformation avses förmåga att på ett mer genomgripande sätt förändra sin verksamhet eller samhället i stort. Detta brukar beskrivas som att gå från ett stadie till ett annat. Det kan exempelvis handla om skiftet till digitala affärsmodeller eller tjänster, eller omställning till en cirkulär ekonomi.

Innovationsekosystem definieras i denna strategi som det regionala ekosystemet. Inom ekosystemet verkar en mångfald av aktörer som genom sin verksamhet påverkar innovationsförmågan i regionen. Ekosystemet består av flera innovationssystem som kan vara kopplade till olika branscher eller teman, det består av företag och organisationer som utvecklar och implementerar nya idéer, kunskapsmiljöer och offentliga aktörer som efterfrågar eller tillhandahåller kompetens. I vissa fall finns nära samverkan och samarbete mellan aktörer, i andra fall agerar de oberoende av varandra. Oavsett detta påverkar alla ekosystemets förmåga och kapacitet till innovation.

Ett **innovationsstödsystem** kan beskrivas som aktörer, kulturer och miljöer som främjar innovation. Det kan vara såväl digitala som fysiska mötesplatser för olika aktörer vars arbetssätt gör det lätt att arbeta med innovation både inom och mellan medborgare, företag och offentliga organisationer. Viktigt för stödsystemets styrka är dess förmåga att fånga upp och vidareutveckla nya idéer. Ett innovationsstödjande system har många likheter med näringslivsstödjande eller entreprenörskapsfrämjande strukturer, men kan sägas fokusera mer på att stimulera och vidareutveckla nya och mer experimentella idéer och utvecklingsinsatser som, också ofta präglas av ett högre kunskapsinnehåll och närmare koppling till forskning. Ofta brukar stödformerna delas in i olika faser. I bilaga 2 ges en nulägesbild av Västerbottens innovationsstödjande system uppdelat på inom vilka utvecklingsfaser aktören ger stöd.

Smart specialisering är en metod för att stärka regionens globala konkurrenskraft genom att identifiera och prioritera styrkeområden med potential för att driva transformation och hållbar ekonomisk förnyelse och kraftsamla kring dessa. Ett smart specialiseringsområde är tvärssektoriellt och är smalare än en bransch, men bredare än en enskild forskningsmiljö eller företag.

Smart specialisering är centralt inom i EU:s sammanhållningspolitik och är ett verktyg för att styra användningen av EU:s fonder. Metoden ska hjälpa regioner och medlemsstater att med utgångspunkt i den kompetens, det näringsliv och de resurser som redan finns i regionen utveckla nya nischer och affärsområden, men också ha beredskap och ta vara på nya områden som uppstår när näringsliv och samhället förändras.

Smart specialisering ska förena olika aktörer mot en gemensam målbild och vision. Arbetet är utforskande, vilket innebär att utgångspunkten är att dessa områden förändras och omtolkas i takt med att kunskapen om resultat, effekter och behov ändras. Inom ramen för den regionala innovationsstrategin identifieras insatser och prioriteringar som är grunden för att kunna utveckla regionens smarta specialisering.

Tredje generationens innovationspolitik

Innovationer som bidrar till att lösa de stora samhällsutmaningarna som präglar vår tid.

1940–1990

1:a generationens innovationspolitik

- Linjär innovation
- Fokus på investeringar i forskning, forskningspolitik
- Akademi och forskningsinstitut

1990–2020

2:a generationens innovationspolitik

- Innovationssystem
- Fokus på nyttiggörande/kommersialisering av kunskap
- Triple Helix – nätverk mellan forskning, företag och samhälle

2020–

3:a generationens innovationspolitik

- Förnyelse, mobilisering kring gemensamma mål
- Fokus på samhällsutmaningar
- Quadruple Helix – breda perspektiv

UTVECKLING AV INNOVATIONSPOLITIKEN. Från en linjär syn till fokus på att vara en del av lösningen på de stora samhällsutmaningarna.

Globala trender som påverkar behovet av innovationsförmåga

4.

Konstant och snabb förändring gör innovation till en grundläggande samhällsförmåga

Många trender och skeenden påverkar dagens samhällsutveckling. Utvecklingen kan inte längre förväntas vara linjär, utan måste i högre utsträckning byggas kring förmåga att snabbt fånga upp, förstå och agera på disruptiv förändring. Detta kräver miljöer och en kultur som präglas av ett mer prövande och experimentellt förhållningssätt, och ett regionalt innovationsledarskap som förmår att mobilisera alla typer av aktörer. Som central punkt i innovationspolitiken ligger det regionala ekosystemets kapacitet att formulera vilja och inriktning i breda processer med aktörer från olika samhällsfärer och geografier, samt att skapa förståelse och legitimitet för denna.²

En snabb och global hållbar omställning kräver förnyelse och transformation

Under senare år har behovet av insatser för att möta de stora utmaningarna inom miljö- och klimat samt sociala frågor präglat

samhällsutvecklingen. Hållbarhet kommer att vara avgörande för organisationers konkurrens- och attraktionskraft. Verksamheter inom alla samhällsfärer påverkas och måste på kort tid utveckla sin förmåga att förändra sina modeller för att bedriva verksamhet. Kopplat till miljö- och klimatomfattig hållbarhet kommer det att krävas innovationer och investeringar i nya produktionstekniker och system, cirkulära materialflöden och cirkulära produktionssystem samt att integrera hållbarhet i all verksamhet. Även om kraftfulla insatser görs i närtid kommer ändå betydande insatser behöva göras för att anpassa samhällsplaneringen efter effekterna av ett förändrat klimat. Hållbarhetsperspektiven hänger ihop och påverkar varandra och kräver ofta breda insatser inom flera områden för att ge effekt. Inom områden som jämställdhet och integration går utvecklingen framåt men mycket kvarstår för att uppnå målen.³ Grupper har olika påverkan på miljö och klimat, samt påverkas olika av insatser. Detta innebär att fokus för lösningar och svar på utmaningar kan skilja sig åt beroende på hur och av vem som insatser formuleras.

² Tillväxtanalys (2020) – Den tredje generationens innovationspolitik

³ FN: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/goal-05/>

Snabb teknikutveckling driver fram nya affärsmodeller och utmanar etablerade system

Den tekniska utvecklingen med digitalisering, AI och automatisering får följd effekter på alla delar av samhället, både i termer av en potential för ökad effektivitet, kvalitet och möjligheter, men också i termer av snabba förändringar på arbetsmarknaden, nya kompetensbehov och utmaningar inom juridik och etik. Tillväxtverket⁴ identifierar ett antal tekniker som kommer att driva produktivitetens utvecklingen och vara centrala för att nå en ökad levnadsstandard *Utveckling inom industrirobotar, Artificiell intelligens (AI), automatiserade fordon och transporter (självkörande bilar och drönare), additiv tillverkning (3D-printing) och blockkedjeteknik*. Till dessa kan tilläggas datadrivna innovationer

samt precisionsmediciner. Teknikutvecklingen leder tillsammans med nya affärsmodeller till nya möjligheter att leverera varor och tjänster samt påverkar efterfrågan och kraven på företag och offentliga aktörer.

Vid snabb samhälls- och teknikutveckling riskerar grupper att hamna i utanförskap. Några exempel kan vara ett digitalt utanförskap, eller de normer och föreställningar som byggs in i automatisering och AI-lösningar eller forskning. Planering och införande av ny teknik i olika verksamheter påverkas av att redan teknikvana grupper eller verksamheter ofta har lättare att formulera behov och efterfråga ny teknik, medan andra inte har samma teknikvana eller tillhör sektorer som inte värderats som innovativa.

Här visas sju exempel på olika ekonomier som vuxit fram och kan bli vanligare som bas för affärsmodeller.

Smarthetsekonomi: Artificiell intelligens är i dag vad elektriciteten var för produkter och tjänster på 1900-talet. Det som genom att addera elektricitet till en redan befintlig produkt eller tjänst, blev tvättmaskiner eller eldrivna verktyg, kan på samma sätt under 2000-talet omforma redan befintliga verktyg genom att lägga till smarthet.

Dataekonomi: Tillgången till stora volymer av detaljerat data ger möjligheter att utveckla djup kunskap om individers vanor och preferenser, vilket skapar möjligheter till innovativa samhällstjänster och affärsmodeller.

Delningsekonomi: Digitala plattformar knyter via data om till exempel utbud och efterfrågan, ihop miljarder uppkopplade människor och möjliggör affärsmodeller och finansieringsmodeller där den enskilda invånaren är de som hyr ut rum, kör taxi eller finansierar start-ups över hela världen, utan att det koordineras eller drivs av stora företag med stora fysiska tillgångar och kapital.

Multipla världar-ekonomi: Människor existerar i flera digitala dimensioner samtidigt och kan vara olika personer på sociala medier och i den verkliga världen. Med virtual reality och augmented reality adderas flera lager

till detta som minskar skillnaden mellan den fysiska och digitala världen. I varje ny digital värld skapas en helt ny ekonomi, med varor och tjänster.

Cirkulär ekonomi: En cirkulär ekonomi kan liknas vid ett kretslopp. I stället för att tillverka, köpa och kassera sakerna, utnyttjar man i en cirkulär ekonomi allt som man tillverkat så länge det går. Och när sakerna en dag är förbrukade återanvänds och återvinns så mycket som möjligt om och om igen.

Decentraliserade autonoma nätverk: Genom att kombinera AI med block chain teknologi skapas organisationer som med spårningsbara/manipuleringsskyddade avtal och dokument styr hur företaget eller verksamheten ska fungera och självständigt fattar beslut och driver den dagliga verksamheten, utan behov av anställda eller chefer.

Transformationsekonomi: Konsumenterna köper inte längre bara en produkt eller tjänst utan bygger en närmare relation med företag, vilket ska bidra till personlig förbättring eller utveckling, eller att vara del av en global rörelse för till exempel grön omställning eller bättre hälsa.

Utmaningar och möjligheter för stärkt innovationskraft i Västerbotten

5.

Starkt utgångsläge men stora inomregionala skillnader i kapacitet och behov

Västerbotten präglas av en mångfald av livsmiljöer från fjäll till kust och stora inomregionala skillnader mellan täta miljöer med en stor koncentration av människor, företag och organisationer, och glesa miljöer som präglas av småskalighet och färre stödstrukturer och institutioner i närområdet. Detta innebär att utmaningarna ser olika ut inom regionen, utmaningarna hos offentliga aktörer som kommuner, där mindre kommuner generellt har starkt begränsade resurser för att prioritera systematiskt innovationsarbete, eller att samverka med omgivande samhälle i innovationsprocesser, medan de större kommunerna kan ha utmaningar att få genomslag för nya idéer i en stor organisation. För näringslivet eller civilsamhället kan det fysiska och kulturella avståndet till universitet eller universitetsnära stödstrukturer påverka möjligheterna att söka eller ta del av stödstrukturerna. Samtidigt innebär regionens välutbyggda bredbandsinfrastruktur att det finns goda förutsättningar för digitalisering, innovativa och distansoberoende tjänster och arbetssätt.

I relation till globala trender har Västerbotten i dag både utmaningar och möjligheter kopplat till att vara en nytänkande och smart region. Övre Norrland, som utgörs av Norr- och Västerbottens län, har rankats som Europas bästa region att leva och verka i inom ramen för EU:s Social progress index⁵, vilket förutom att bidra till ett inkluderande innovationsfrämjande klimat, ger för-

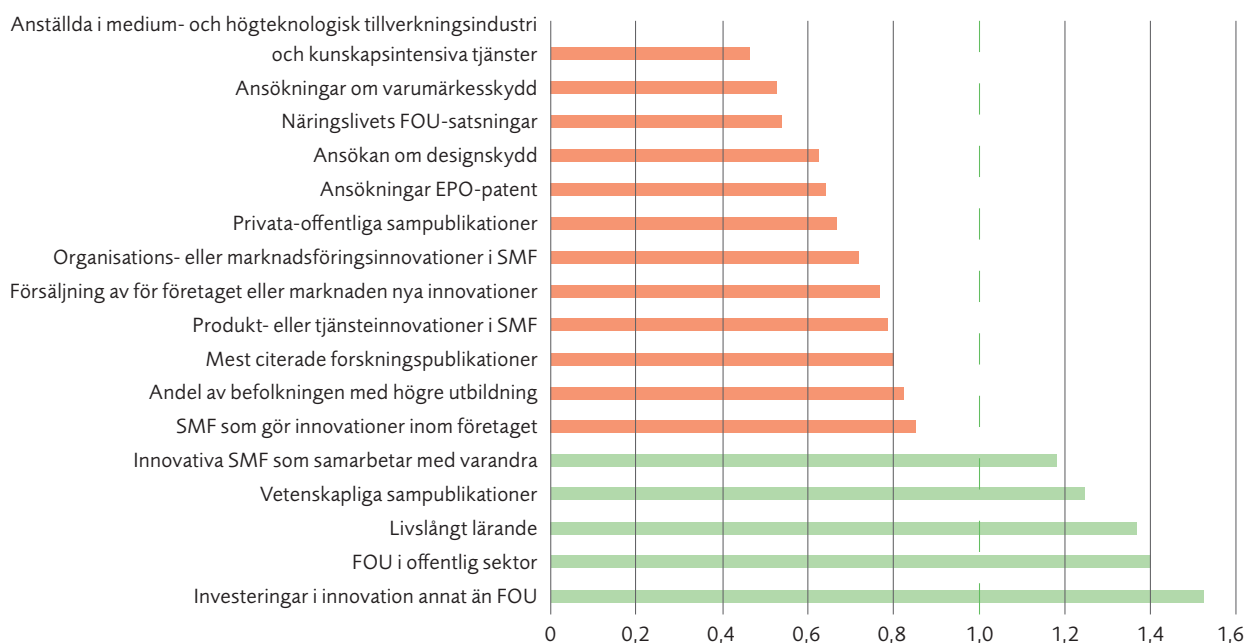
utsättningar att fler människor väljer att bo och verka i regionen. Övre Norrland rankas också som en av Europas och Sveriges mest innovativa regioner. I jämförelse med de regioner som inom EU:s Regional innovation scoreboard rankas som de mest innovativa, är regionen relativt stark framför allt i resurser för forskning och utbildning men har inte samma relativa styrka inom indikatorer för innovation kopplat till näringslivet.⁶

Regionens näringsliv präglas av diversifiering, drivkraft och många starka nischer, inte minst kopplade till naturresurser och kunskapsresurser.⁷ Företagen har en viktig roll som pådrivare och samspelare i innovationssystem, och är nyckelaktörer i arbete med omställning och hållbarhet i Västerbotten. Samtidigt finns potential att stärka företagens innovationsförmåga genom att bland annat stärka samverkan mellan företag i innovationsfrågor, vidareutveckla och säkra att stödstrukturer möter behov och möjligheter i hela regionen, samt att fler perspektiv tas tillvara genom jämlikhet och jämställdhet.

Starka kunskapsmiljöer och stödsystem

I Västerbotten finns tre universitet, Umeå universitet, Luleå tekniska universitet och Sveriges lantbruksuniversitet med campus både i Umeå och Skellefteå. Universiteten har flera viktiga roller i ekosystemet. Inte minst i sin roll att generera ny kunskap, där den regionala närheten är en potential för att knyta samman forskning med behov inom näringsliv och samhälle, samt för uppbyggnad

Övre Norrlands styrkor och svagheter jämfört med Europas innovationsledare

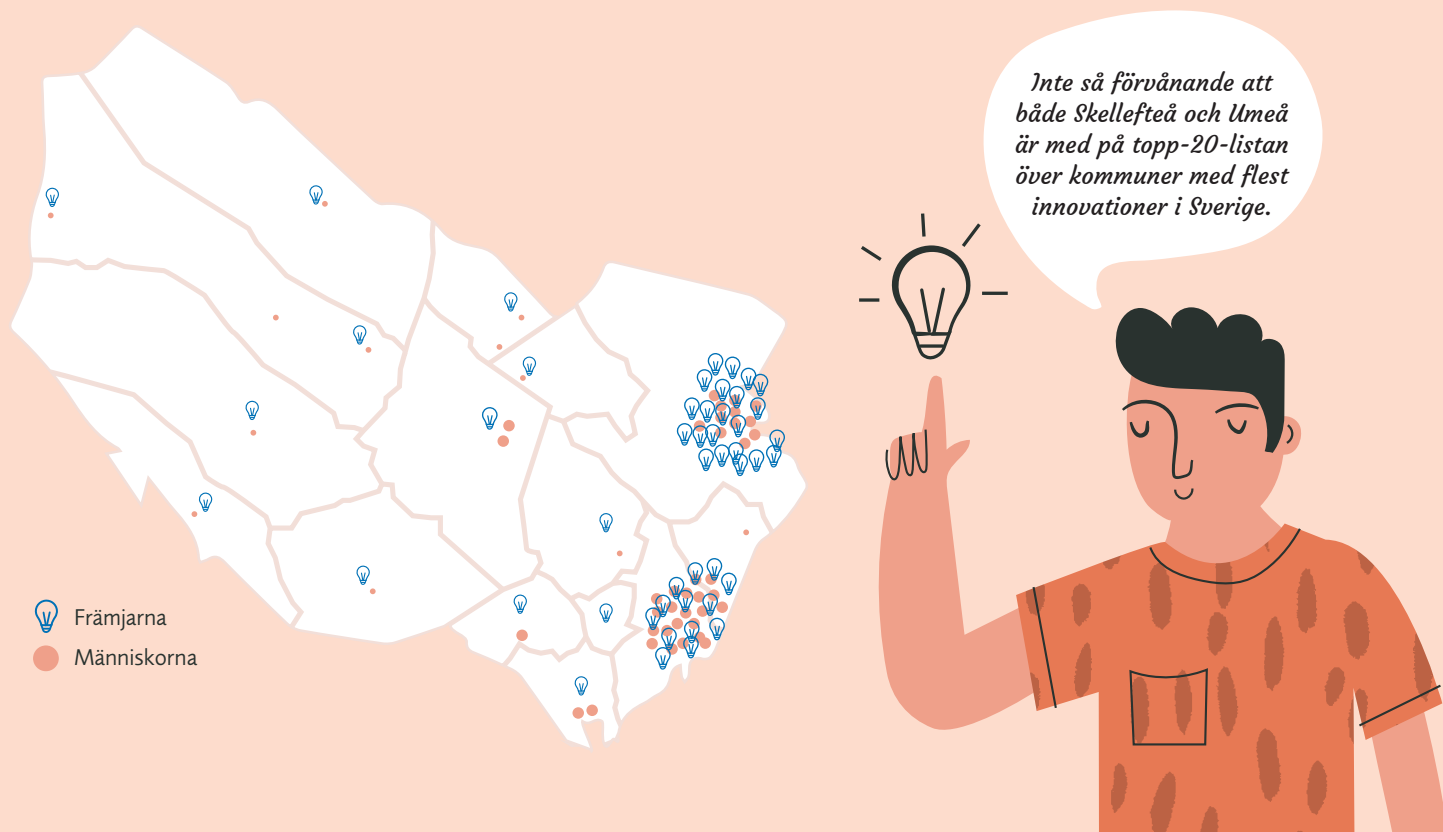

Jämförelse av regionens innovationsstyrka i förhållande till Europas innovationsledare (index 1,0). De röda staplarna visar områden där regionens innovationsförmåga är lägre, och de gröna staplarna visar inom vilka områden regionens förmåga är högre.

⁵ EU – Social progress 2020

⁶ EU – Regional innovation scoreboard 2019

⁷ OECD (2017) Territorial review NSPA

Västerbotten har ett starkt innovationsstödande system som i huvudsak är lokaliserat vid kusten och med nära kopplingar till Umeå universitet och Luleå tekniska universitets campus i Skellefteå.

av forskningsinfrastruktur, testmiljöer och mötesplatser. Samtidigt är regionens starka forskningsmiljöer ett viktigt bidrag till utvecklingen globalt, och expertis till regionen. Akademin har också en central roll i kompetensförsörjning av arbetskraft med högre utbildning och attraherar forskare och studenter till regionen.

I regionen finns en koncentration av starka innovationsmiljöer och stödstrukturer som i huvudsak är kopplade till universiteten, sjukhusen och de större städerna. De täta innovationsmiljöerna är en viktig resurs för att driva fram kunskapsintensiva innovationer och ger möjlighet att ge skräddarsydda stöd till företag och innovationsmiljöer via inkubatorer och andra strukturer. Det väl utbyggda bredband och kunnande inom digitala tekniker som finns i Västerbotten ger förutsättningar att kunna dra nytta av dessa strukturer i hela regionen, men formerna för att säkerställa stödstrukturer som kan möta den lokala kontexten och behoven kan kräva såväl fysisk närvaro som digitala lösningar som kopplar samman med regionens stödstrukturer eller nationella och europeiska plattformar.

Synen på innovation har påverkat möjligheterna och stödstrukturerna

Traditionellt har innovationsbegreppet varit präglad av forskningsdriven innovation, eller innovationer inom näringslivet, vilket i sin tur har påverkat utformningen av stödssystem och innovationskulturen i olika former av verksamheter. Det har också bidragit till att styrelser och maktpositioner ofta har en överrepresentation av särskilda grupper och därför inte speglar samhället i stort, vilket skapar normer och föreställningar kring vad som är innovation,

vem som är innovatör och vilka utmaningar och potentialer som är viktiga att satsa på. För att möta samhällsutmaningar behöver innovationer utvecklas såväl utifrån dess potential för skalbarhet och ekonomisk tillväxt som deras potential för så kallade spridningsbara idéer, som bidrar till ökad social hållbarhet, bättre och mer tillgänglig välfärd eller ökar attraktionskraften för samhället i stort och bidrar till att regionen blir attraktiv som plats att bo och verka i. Den idéburna sektorn, samhällsentreprenörer och sociala innovationer saknar till viss del stödstrukturer i dag och har ofta svårare att hitta fram i de existerande stödsystemen.⁹

I nationella studier och de dialoger som förts i framtagandeprocessen identifieras utmaningar inom offentlig sektor kopplat till innovationsförmågan. Bland annat handlar det om bristande resurser, men också lagstiftning, processer och inte minst att det saknas kultur och vana av att arbeta med innovation. Innovation inom offentliga verksamheter handlar i högre utsträckning om förmåga att ta till sig nya tekniker, nya sätt att utföra arbetet och att möta förväntningar och behov hos befolkningen. Samtidigt kan det offentliga ha en viktig roll i att driva eller uppmuntra innovation i samhället genom att medfinansiera eller delta i innovationsinsatser, tillhandahålla öppna data, eller i breda systeminnovationer. Offentliga verksamheter kan också öka efterfrågan på innovation och stötta företag i utvecklandet av produkter och tjänster som kravställare och kanske även bidra till ökad effektivitet och innovationsförmåga inom den egna verksamheten. Att främja innovation i sina upphandlingsprocesser genom att efterfråga eller tillåta nya lösningar är ett exempel.

⁸ Se bland annat Tillväxtverket – Öppna upp

⁹ VINNOVA (2018) Social Innovation i Sverige

Styrkeområden

Västerbotten har många starka kunskapsområden inom näringsliv, akademi och samhälle. Några har vuxit fram med bas i Västerbottens naturresurser i form av skog, mineraler, vatten och naturmiljöer, och andra har sitt ursprung från länets universitet, universitetssjukhus eller från kulturresurser. Inom och i skärningspunkten mellan styrkeområdena finns det i dag ett flertal miljöer för test- och demonstration. Utifrån styrkeområdena samt den geografi, demografi och i det klimat som präglar Västerbotten finns det stor potential att vidareutveckla fler test- och demonstrationsmiljöer. Länet har också en stark resurs i de goda livsvillkor som finns i regionen i form av bland annat, stark tillit och tolerans, mångfald av livsmiljöer och ett starkt civilsamhälle som finns i hela regionen. Sammantaget utgör dessa olika resurser en stark bas för innovationer som gör Västerbotten mer attraktivt, innovativt och hållbart.

Ett styrkeområde definieras som ett tematiskt område eller en bransch inom vilken Västerbotten har flera företag, kluster, eller kunskapsmiljöer. Dessa områden är unika eller relativt starka i

ett globalt eller svenskt perspektiv, det vill säga att de har någon typ av komparativ fördel. Inom områdena finns också drivkraft och potential för innovation. Dessa områden är viktiga för att stärka regionens innovationsförmåga och är basen för att också identifiera områden för smart specialisering. I bilaga 1 beskrivs styrkeområdena mer ingående.

Styrkeområdena utvecklas genom flera olika typer av insatser som till exempel gemensamt påverkansarbete för goda grundförutsättningar i nationella och europeiska processer kring lagstiftning eller prioriteringar, det kan handla om näringslivsutvecklande insatser, logistik eller infrastrukturfrågor, eller insatser för kompetensförsörjning. Styrkeområdena är kunskapsområden och branscher inom vilka innovationsinsatser har stor särskild potential att bidra till målet att vara en innovationsmotor för hållbar utveckling. Inte minst kan de vara delar av att skapa starka innovationsprocesser i tvärssektoriella samarbeten mellan styrkeområden eller i breda och nyskapande samarbeten med olika typer av aktörer, eller nationella och internationella samarbeten.

STYRKEOMRÅDEN MED BAS I NATURRESURSER

Skoglig bioekonomi
Gruv & Mineral
Hållbara energisystem
Tillverkningsindustri

- Viktiga tillgångar i en global omställning, stor ekonomisk betydelse
- Stor global marknad för innovationer från Västerbotten
- Djup kompetens och bredd i hela kedjan från råvara till forskning

STYRKEOMRÅDEN MED BAS I NATUR- RESURSER, KULTUR & KUNSKAPSRESURSER

Besöksnäring
Livsmedel
Kulturella & kreativa näringar

- Viktiga tillgångar för kreativitet, nyskapande och attraktionskraft, finns i hela regionen
- Många unika tillgångar, innovationsmiljöer och kompetenser
- Stor potential till ökad export, stärker innovationskraften i andra näringar

STYRKEOMRÅDEN MED BAS I KUNSKAPSRESURSER

Life Science
Digitalisering

- Viktiga tillgångar för spetsinnovationer och kunskapsintensiva innovationer
 - Globalt konkurrenskraftiga miljöer och stödstrukturer
- Stor potential till tillväxt och samhällsnytta

Mål och insatser för Västerbotten

Detta kapitel anger de mål och utvecklingsinsatser som ska bidra till att skapa en nytänkande och smart region. Mål och insatser har formulerats med bas i analyser och globala trender som påverkar regionen, med inriktning från målen i den regionala utveck-

lingsstrategin och med insikter kring utmaningar och möjligheter för regionen och dess aktörer inom ramen för de dialoger som genomförts i processen.

En innovationsmotor för hållbar utveckling

” *Västerbotten ska mobilisera och skapa resurser till innovations-utveckling som driver ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i Västerbotten och därigenom stärka regionens ställning som en innovationsmotor i ett globalt perspektiv.*

Detta innebär att identifiera och genomföra insatser **som har stor effekt, eller stor potential att bidra till en grön omställning, ökad social och långsiktig ekonomisk hållbarhet.** Insatserna ska bidra till att stärka regionens höga livskvalitet och den tillit och tolerans som är en grundförutsättning för att skapa innovationskraft. Det kan handla om storskaliga insatser som kräver bred samverkan och med stor samhällelig genomslagskraft, systeminnovationer, men även att skapa testbäddar för mer experimentella idéer eller modeller som har stor potential, men som kännetecknas av en mer experimentell ansats, högre risk eller som utmanar ordinarie verksamheter eller affärsmodeller. Insatserna ska ta styrka från och bidra till att vidareutveckla de tillgångar och kompetenser som finns inom akademi, näringsliv, offentlig och idéburen sektor, såsom styrkeområdena, eller vara del i att utveckla områden för smart specialisering.

Insatser behövs för att utveckla **samhällets förmåga att ta till sig tekniker** som är centrala drivkrafter för innovation. Detta ska leda till att företag, offentlig sektor, idéburen sektor ökar sin kunskap om, testar eller implementerar ny teknik i den egna verksamheten eller i samverkan med flera. En central komponent i detta är **behovet av kompetens och modeller för kompetensutveckling** som innebär att både säkerställa djup kunskap inom akademi och näringsliv till exempel genom forskningscentrum och kunskapsmiljöer, men också om att skapa kapacitet och utveckla modeller för att utbilda och kompetensutveckla människor inom företag, offentliga verksamheter och idéburen sektor. Insatserna ska bidra till att **användningen och kunskapen om teknikerna blir inkluderande** och bidrar till jämställdhet och mångfald inom branscher och utbildningar som har en central roll i att utveckla och forma teknikerna.

Ett ekosystem med starka och inkluderande innovationsprocesser

” Västerbotten ska mobilisera och skapa resurser till inkluderande innovationsprocesser som driver fram fler innovationer och stärker innovationsförmågan i hela regionen.

Detta innebär att identifiera och genomföra insatser som leder till att företag, idéburen sektor, offentlig sektor och akademi utvecklar och implementerar modeller, metoder eller arbetssätt som bidrar till **förnyelse och transformation**. Det kan också handla om att skapa strukturer och metoder för att samverka för innovation mellan privat, idéburen och offentlig sektor kring sociala innovationer och socialt entreprenörskap, eller samarbeten mellan akademien, större företag och kunskapsintensiva mindre företag eller idéburna aktörer. En viktig insats är att **utveckla processer för smart specialisering** med bas i regionens styrkeområden.

En central del i att stärka det regionala ekosystemets innovationsprocesser är att **skapa mötesplatser samt utveckla och stärka samverkan**. Det kan handla om att samla företag, främjare och kunskapsmiljöer kring kunskapsutbyte och identifiering av utmaningar och behov som ska leda till fler tvärsektoriella samarbeten, nya nätverk eller samverkan kring utvecklingsinsatser. En annan viktig aspekt är att identifiera mötesplatser och plattformar utanför regionen, nationellt och globalt, som bidrar till att öka **förmågan att identifiera, analysera och agera på trender och skeenden i omvärlden** samt utveckla nya marknader och gränsöverskridande samarbeten

För att stärka förmågan behövs **stödkonstruktioner och kapital** för olika typer av aktörer och olika faser i idéutvecklingen. I synnerhet

krävs en god tillgänglighet till riskkapital som kan stödja nytänkande och att mer experimentella ansatser säkras, men i regionens mindre urbana delar behöver också möjligheten till lånekapital utvecklas. Ett viktigt mål ska vara att **stödkonstruktionerna ska bidra till jämställdhet och jämlikhet**, då det finns utmaningar kopplade till bland annat stora skillnader mellan grupper som erhållit finansiering eller stöd som måste adresseras för att säkerställa att all potential tas tillvara. En viktig insats för att stärka stödkonstruktionerna är att **utveckla och vidareutveckla inkubatorer och acceleratorer**. Insatserna ska bidra till att stärka länets marknadsförmåga och på längre sikt till ökad förnyelseförmåga genom att stärka kapaciteten för att identifiera och skala upp eller göra idéer spridningsbara, framför allt inom regionens styrkeområden.

En annan viktig aspekt är att utveckla system för att **snabbt möta föränderliga kompetensbehov**, och behov som uppstår på grund av tekniskiften eller stora etableringar. Det finns många aktörer som på olika sätt kan vara involverade i satsningar på utbildning och kompetensförsörjning, och inom ramen för denna strategi behöver insatserna framför allt handla om att utveckla metoder och modeller för att skapa högspecialiserad kompetens, eller insatser för att bidra till transformation inom områden där traditionella utbildningssystem eller system för kompetensutveckling behöver testa metoder som är mer experimentella.

Det är när olika perspektiv, kunskap och erfarenheter möts som nytänkande sker. Det är därför viktigt med mötesplatser och inkludering i innovationsarbetet.

Samverkan och lärande inom innovation

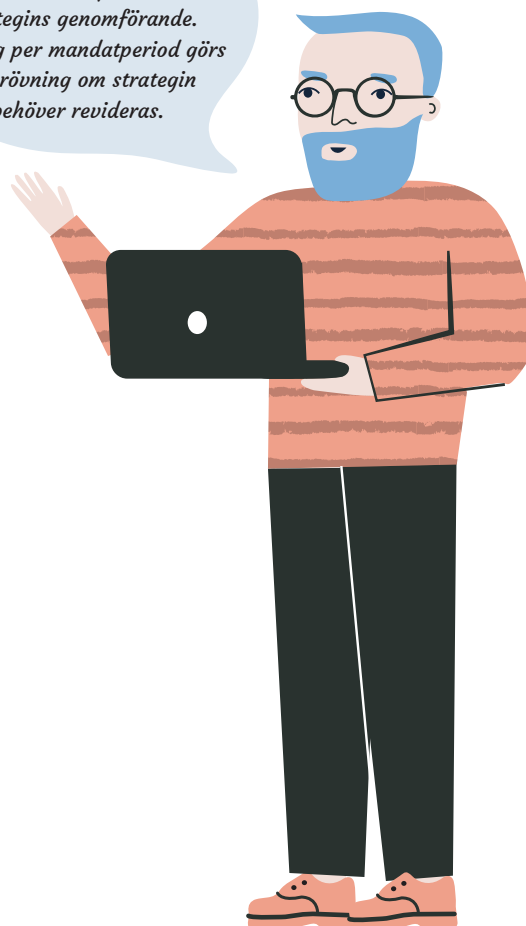
Den regionala innovationsstrategins genomförande sker genom det arbete som bedrivs hos en mängd aktörer inom en rad olika områden och teman. Att länets aktörer verkar för genomförandet av strategin och tar ett aktivt delägarskap för vidareutvecklandet av arbetet är avgörande för strategins effekt. Genom de mötesplatser och strukturer som aktörer i länet har och utvecklar, ska en ökad samordning och koordinering kring initiativ och projekt som sker inom ramen för strategin. Detta ska bidra till ett mer effektivt och samlat arbete regionalt samt ge förutsättningar för att vara mer framgångsrika och samspelta i ansökningar till nationella och europeiska program.

Region Västerbotten ansvarar för att driva på genomförandet av strategin genom ett regionalt innovationsledarskap. Detta sker

genom styrning av medfinansiering och prioritering av finansiella medel från EU och nationella program, påverkansarbete och intressebevakning samt genom att främja samverkan, samarbete och samordning inom det regionala innovationsekosystemet. En viktig del i detta är att fortlöpande mäta, följa upp och utvärdera insatser som görs inom länet och att säkerställa lärande och förnyelse inom arbetet som en del i de lärandeinsatser och utvärderingar som omfattas av den regionala utvecklingsstrategin.

En gång under varje mandatperiod görs en översyn av strategins aktualitet och vid behov görs då uppdateringar eller korrigeringar. Strategin är kopplad till den regionala utvecklingsstrategin och behöver således revideras i samband med framtagandet av en ny utvecklingsstrategi.

Utvecklingen följs upp och utvärderas fortlöpande under strategins genomförande. En gång per mandatperiod görs en prövning om strategin behöver revideras.

Bilagor

Västerbottens styrkeområden

Besöksnäringen finns i hela regionen och har en särskild betydelse för sysselsättningen i glesbefolkade områden. Den internationella turismen förväntas öka, vilket innebär att efterfrågan på turismprodukter kommer att öka, och präglas av besökare som ställer högre krav på miljön, söker kvalitet och är beredda att betala för en unik och hållbar upplevelse. Utvecklingen av hållbar besöksnäring kommer att kräva förnyelseförmåga, och vara en betydande källa för innovation, inte minst avseende utvecklingen av nya affärsmodeller och digitalisering. Inom länet finns en stor spännvidd med såväl stadsturism som naturmiljöer som är unika i ett globalt perspektiv. Utvecklingen i besöksnäringen ställer allt större krav på ett systematiskt och strategiskt arbete i kommuner och regioner och Västerbotten behöver tillgängliggöra och utveckla hållbar besöksnäring samtidigt som de unika natur och kulturvärdena måste värnas.

Digitalisering är i dag en av de starkaste förändringsfaktorerna och en nödvändig möjliggörare och bas för hållbarhet, konkurrenskraft, jobb, välbefinnande och för hur vi lever våra liv. Det som i dag benämns den digitala sektorn eller techsektorn har sedan de första superdatorerna etablerades i Västerbotten under 1980-talet snabbt vuxit fram till ett regionalt styrkeområde. En avgörande faktor för denna utveckling är de starka forsknings- och utbildningsmiljöer som lärosätena i Västerbotten under åren etablerat inom ett flertal digitala områden. En annan möjliggörande faktor är de satsningar på IT-infrastruktur som medfört att Västerbotten i dag har ett bredband av världsklass. Inom näringslivet finns det en stor bredd av företag inom såväl mjukvaruutveckling, infrastruktur och tjänstebaserade lösningar. Bland dessa finns flertal framgångsrika inriktningar mot digitala tjänster och utveckling i andra branscher och näringar som exempelvis tillverkande industri, bank och finans, media och processindustri. Inom offentlig sektor är digitaliseringen en viktig faktor för att utveckla och effektivisera välfärden samtidigt som man möter de behov som invånarna efterfrågar.

Den kontinuerliga tillväxten inom detta område har stor potential att fortsätta då digitalisering är en förutsättning för den gröna omställning vi står inför. Västerbotten står väl rustad för att ta nästa steg och fortsätta vara ledande inom den digitala strukturomvandlingen. Tillgång till data i kombination med datadrivna innovationer och nyttjandet av artificiell intelligens (AI) är exempel på områden som nu utvecklas och kommer att vara viktiga för fortsatt tillväxt, konkurrenskraft och välbefinnande.

Regionen är i dag drivande inom omställningen till **hållbara energisystem**. Tillgången till elkraft i form av framför allt vattenkraft, men också vindkraft innebär att företag och verksamheter med stora energibehov kan etablera sig i Västerbotten som en del i den globala omställningen till fossilfrihet. De stora etableringarna och investeringarna inom batterier och vätgas har stor potential att vidareutveckla elektrifieringen med energilagringstekniker,

vilket på sikt kan skapa ett gränsöverskridande energilagringssystem. Vid länets universitet finns också FoU inom ett flertal centrala områden, som till exempel alternativa bränslen och energi, som är betydelsefull för bioekonomin i hela norra Sverige. Det finns stor potential att kombinera styrkor och skapa innovationer kopplat till de höga ambitionerna att utveckla hållbara samhällen med hållbara lösningar för transport, logistik och mobilitet och den drivkraft för hållbarhet som finns hos länets stora tillverkningsföretag, miljöteknikföretag och kraftbolag.

Gruv- och mineralbranschen har haft en stor betydelse för Västerbottens utveckling och allt tyder på att det i framtiden kommer att efterfrågas allt större volymer av metaller. Främst för att klara omställningen mot EU:s klimatmål. Efterfrågan på metall och mineral som utvunnits så miljömässigt hållbart som möjligt ökar. Det är av central vikt att produktionen strävar efter miljömässig och social hållbarhet, samt att markanvändningsfrågor behandlas med respekt för berörda parter inom respektive projekt. I ett globalt perspektiv ligger företag som jobbar både direkt och indirekt i branschen i framkant, både kompetens-, produktions- och produktmässigt. Inom Västerbottens styrkeområde gruv- och mineral finns således goda utsikter att ytterligare utveckla innovationer för en grön omställning och cirkulära värdekedjor. Metaller och mineraler är en central komponent i arbetet med en grön omställning, då de efterfrågas inom exempelvis infrastruktur, elektronik, kommunikationsutrustning, samt hållbara energiproduktionssystem där solceller, vindkraft, batteriproduktion och elektronik kräver tillgång till nya råvaror. Det finns således stort behov och potential att förnya och vidareutveckla cirkulära flöden och tekniker för att klara EU:s klimatmål.

Det finns stor potential att stärka innovationsförmågan inom **livsmedelsproduktion** i regionen. Västerbottens jordbruk präglas av en specialisering mot mjölk- och mejeriprodukter och har flera starka varumärken samt exempel på forskningsnära produkter och innovativa företag. Unikt för Västerbottens livsmedelsproduktion är den stora andel av produkterna som kommer från skog och mark så som ren, vilt, bär och fisk med stor potential för ökad förädling och innovation. Ett exempel är rennäringen som är en nischad livsmedelsnäring med hållbara brukningsmetoder och har en viktig roll för den samiska kulturen och bidrar till Västerbottens särprägel i ett globalt perspektiv. Det finns flera kunskapsmiljöer vid universiteten kopplade såväl till Life Science som design eller lantbruksforskning. Samtidigt satsas det generellt mindre på innovation inom livsmedelssektorn i Sverige i jämförelse med många andra länder och inom andra branscher. Den regionala livsmedelsstrategin identifierar nyckelinsatser för att vidareutveckla innovationskapaciteten inom livsmedelssektorn, framför allt med fokus på forskning kring livsmedelsproduktion i arktisk miljö, ökad digital mognadsgrad och AI samt samverkansytor för innovation som kraftsamlar och knyter samman kunskap, företag och aktörer.

Västerbotten har en diversifierad **tillverkningsindustri** som finns i alla delar av regionen. Det finns konkurrenskraftiga företag kopplade till bland annat skogsnäringen, miljöteknik, medicinsk utrustning, processindustri och gruvnäring, men industrin i Västerbotten är i jämförelse med många andra regioner inte lika starkt präglad av underleverantörsnätverk till några få dominerande aktörer. I stället kännetecknas regionens industri av en mängd mer nischade företag som ofta är inriktade på en global marknad som inte sällan är världsledande inom sin specifika nisch. Detta gör att det finns potential att koppla upp sig mot globala värdekedjor och vara drivande inom förnyelse. I Västerbotten finns en fordonsindustri för tunga fordon med inriktning mot skog- och gruvindustri som även har en stor potential i elektrifieringen av fordonsindustrin med innovationsmiljöer för att tillvarata och kapitalisera på det globala intresset att etablera sig i regionen. Grunden finns med batteritillverkning och återvinning i kombination med styrkor som ren energi, tillgång till mark, kallt klimat och en redan stark tillverkande industri samt stark forskning och sektor för mjukvaruutveckling samt en designhögskola vars utbildningar flera gånger rankats som bäst i världen. Omställningen till hållbarhet och digitalisering präglar utvecklingen av industrin, inte minst i termer av att utveckla fler cirkulära flöden, ökad digitalisering samt att sträva efter jämlikhet och jämställdhet inom industrin.

I Västerbotten finns en mängd tillgångar som gör **kulturella och kreativa näringar (KKN)** till ett starkt område. I regionen satsas det mycket på kultur och det finns en bredd av olika typer av konstformer, företag och institutioner, där den samiska kulturen är en unik resurs. Regionens har en stark infrastruktur för KKN med offentliga kulturinstitutioner, professionella kulturskapare, det fria kulturlivet och idéburen sektor. Det finns också starka kopplingar mellan kultur, utbildning och forskning i regionen. I Skellefteå finns bland annat program för dataspelsutveckling, Umeå universitet har flera utbildningsprogram och stödstrukturer som rör kultursektorn, inte minst kopplat till konstnärligt campus. Bland regionens styrkor kan nämnas design och gestaltad livsmiljö, spelbranschen och gamification med flera starka bolag och många start-ups.

Inom regionens kulturella och kreativa näringar finns entreprenörer och företag med kulturskapande eller kreativa processer som sin affärsidé eller råvara, eller som bygger vidare på andras skapande, exempelvis genom distribution och handel eller genom utveckling av digitala tjänster med kulturellt innehåll. Entreprenörer och företag inom den kreativa sektorn omfattas av en naturlig innovationskraft och kreativ förmåga, särskilt när det kommer till att iterera nya affärsmodeller, tillväxtstrategier och samarbetsformer. KKN kan därför vara en katalysator för andra branscher och näringar, för att utveckla och revitalisera städer och samhällen, eller som del i att utveckla välfärden. Inom KKN sker tillväxt ofta genom samverkan och samarbeten snarare än genom tillväxt inom varje enskilt bolag; kraften i de kreativa näringarna finns

i summan av många små – som tillsammans driver branscher, tillväxt och samhällsutveckling framåt. I kreativa branscher blir också kreativitet och skapande ofta centrala begrepp, vilket i andra sektorer brukar benämnas som innovation.

Life Science är ett starkt kunskapsområde i Västerbotten med flera globalt konkurrenskraftiga bolag och ett välutvecklat stödssystem för att kommersialisera idéer och forskningsresultat och hjälpa nya företag att växa. I regionen finns kvalificerad forskning inom medicinsk cell- och molekylärbiologi, en välutvecklad bioteknik och medicinsk teknik med informations- och kommunikationsteknik som stöd. Regionens biobanker och flergenerationsdata omfattar unika populationsbaserade biobanksmaterial med mycket långa uppföljningstider.

Genom samarbete mellan universitet, näringsliv och civilsamhället stimuleras innovationskraft där behov omsätts till idéutveckling och entreprenörskap inom hälso-, sjukvårds- och omsorgssektorn och inom områdena medicinsk teknik och folkhälsa. Snabb teknikutveckling och digitalisering, forskningsframgångar inom precisionsmedicin och avancerade terapier, regionens glesbygdsstruktur och många starka kunskapsmiljöer inom regionen, kommunerna och universiteten är några faktorer som driver utvecklingen av framtidens hållbara hälso- och sjukvård. En regional struktur för klinisk forskning och kliniska prövningar har byggts upp och inom hälso- och sjukvården bedrivs ett målmedvetet arbete med innovationsutveckling och partnerskap med akademien och näringslivet.

Västerbotten har stor tillgång på skog, vilket också varit basen för innovationskraft och utveckling inom **skoglig bioekonomi**. Västerbotten har en lång historia av skogsbruk och till branschen kopplade kompetenser inom industriell utveckling, forskning samt inom träbyggnadskonstruktion och produktion. Tillgången till skog har under århundranden varit basen för innovationskraft och produkt-, tjänste- och produktionsutveckling inom området. Skog och trä har stor potential som resurs för förnyelse och transformation, inte minst till en grön omställning. Här har Västerbotten möjlighet att vidareutveckla ett hållbart skogsbruk och skapa korskopplingar mellan skog och trärelaterade näringar, digitalisering, forskning, teknik- och innovationsdriven industriproduktion, samt träbaserade nya produkter för en grön omställning (biodrivmedel/biokol/kläder etc). Västerbotten har också genom Sveriges lantbruksuniversitet världsledande skoglig forskning. Styrkeområdet är både brett och många gånger högspecialiserat vilket ger en god grogrund för fortsatt utveckling av nya innovationer.

Västerbottens innovationsstödsystem 2022

I Västerbotten har vi flera aktörer som hjälper idéer att bli till verklighet. Bilden på nästa sida visar aktörernas fysiska kontor, vilket inte behöver spegla den geografiska täckningen av deras tjänster, till exempel i form av digital rådgivning. Nedan ges en översikt av de olika faserna i bolagsutveckling som stödaktörer kan vara inriktade på. I många fall har stödaktörer erbjudanden för flera faser. I Västerbotten har vi flera aktörer som hjälper idéer att bli till verklighet vilket visas i bilden. Det finns även innovationsverksamhet inom offentlig och ideell sektor som inte primärt fokuserar på bolagsbildning utan på nyttiggörande i offentlig verksamhet och samhälle. Fokus i bilden är de aktörer som verkar primärt mot innovationsutveckling för privat sektor. Innovationssystemet i länet är inte statiskt utan förändras, vilket gör att nya aktörer, initiativ och satsningar kan tillkomma eller avslutas.

Idéfasen karaktäriseras av mötesplatser, viss såddfinansiering för tidig verifiering och utrymme att jobba i en fas där en tydlig riktning kanske inte finns och man har heller inte startat ett bolag.

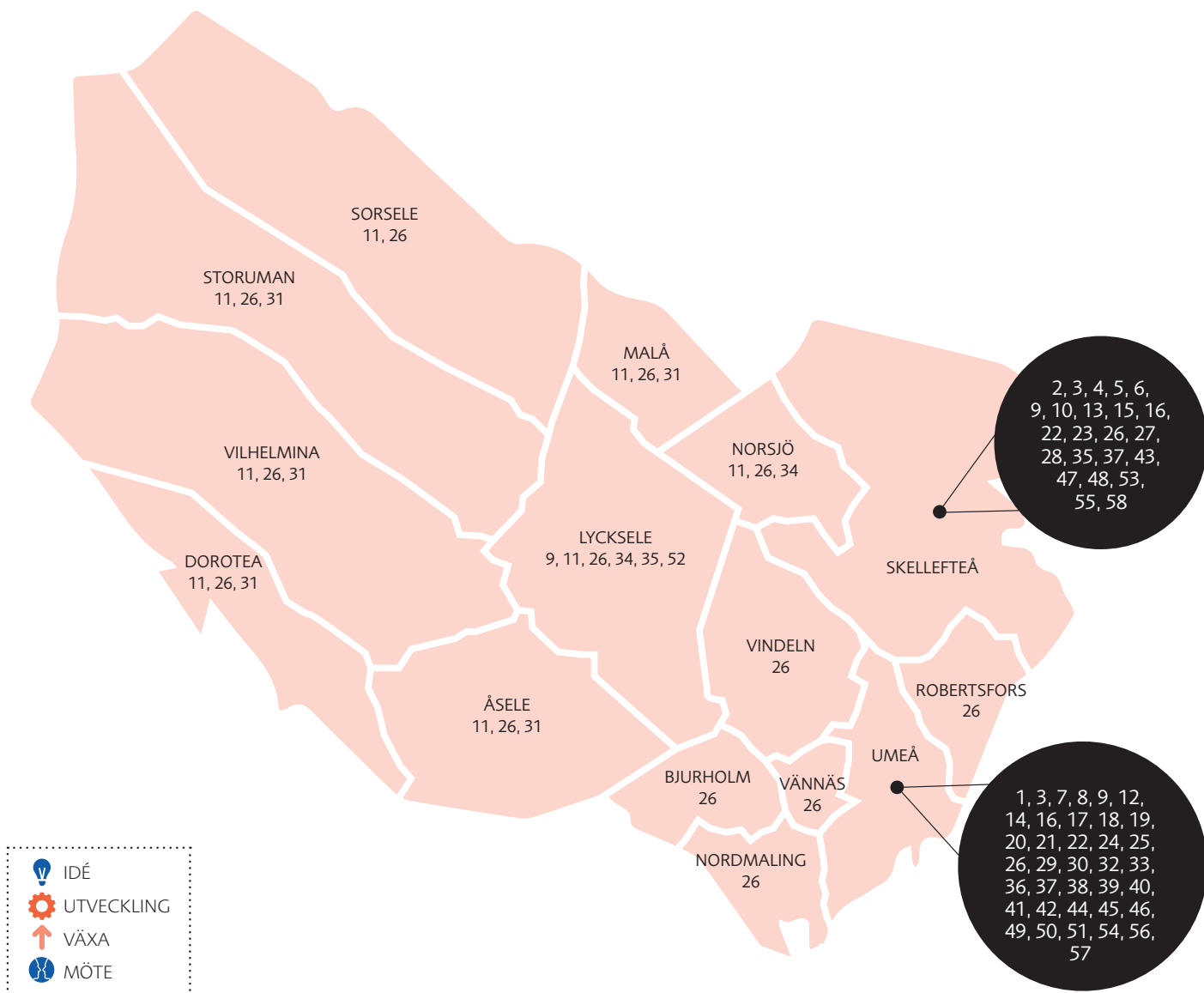
I **utvecklingsfasen** utvecklas varan eller tjänsten och här blir idén "inkubatorredo" oavsett om den är på väg in i en inkubator eller ej. Inkubatorredo är definitionen av att här bildas ett bolag, ett team finns redo för uppgiften att leda företaget till nästa steg och här finns vilja att ta reda på vilken affärsmodell som passar bäst för varan eller tjänsten. I en inkubator kan företaget sitta ett

kortare eller längre tag och göra sig redo beroende på bransch. Hur länge företaget befinner sig här beror på många faktorer, till exempel vilken bransch. Life science-bolag befinner sig ofta i denna fas några år, medan ett bolag inom spelbranschen är här i ett till två år och kanske föredrar ett snabbare acceleratorspar. En inkubator och acceleratorer har som sin huvuduppgift att föra bolaget i en riktning så att bolaget överlever och samtidigt skapar nytta. Skillnaden mellan en inkubator och en accelerator ligger i vilket steg företaget befinner sig i inne i denna fas och hastighet bolaget behöver nå marknaden för att inte missa marknadstajming.

I det tredje steget som brukar kallas **växasteget**, så ingår det inte bara att hitta pengar från banker och riskkapital, utan också att hitta kapital som kommer med rätt nätverk för bolaget, sk "smart kapital". Eftersom att skapa bolag på klassiskt vis att de måste växa snabbt med mycket pengar inte är den melodi som alla bolag väljer i dag för att lyckas nå ut. Att växa har fått fler nyanser. Det är en väsentlig skillnad vad i bolaget som ska växa. I detta här steget definierar vi de aktörer som möjliggör det växande som behövs för att skapa så stor nytta som möjligt i hela världen. Oavsett hur bolaget vill växa. Hur gör vi innovationer "spridningsbara" från Västerbotten är det man jobbar med i denna fas. Oavsett om man vill växa på "bredden" eller "höjden".

FINANSIERING, FINANSIERING & RÅDGIVNING, RÅDGIVNING, INKUBATORER/ACCELERATORER OCH MÖTESPLATSER

Eftersom ekosystemet lever sker också förändring var och vad en aktör kan jobba med. Till exempel är det inte uppenbart vad en mötesplats kan bidra med exakt, men utan dessa faller möjligheten till de större möten som måste till för att koppla samman alla aktörer emellanåt. Digitaliseringen gör också sitt till att de kontor som är markerade på kartan inte vittnar om att erbjudandet endast är till för den kommunen.

FINANSIERING

EU Fonder	⚙️
Finansierande myndigheter (Vinnova m fl)	⚙️
Strategisk finansiering	⚙️
Banker och privata aktörer	⚙️
Partnerinvest Norr	⚙️↑
Exportkreditnämnden	↑
Kreditgarantiföreningen	⚙️↑
Norrlandsfonden	↑
Partnerinvest	↑

FINANSIERING & RÅDGIVNING

Region Västerbotten	💡⚙️↑
Bjurholm kommun	💡⚙️↑
Dorotea kommun	💡⚙️↑
Lycksele kommun	💡⚙️↑
Malå kommun	💡⚙️↑
Nordmaling kommun	💡⚙️↑
Norsjö kommun	💡⚙️↑
Robertsfors kommun	💡⚙️↑
Skellefteå kommun	💡⚙️↑
Sorsele kommun	💡⚙️↑
Storuman kommun	💡⚙️↑
Umeå kommun	💡⚙️↑

Vilhelmina kommun	💡⚙️↑
Vindeln kommun	💡⚙️↑
Vännäs kommun	💡⚙️↑
Åsele kommun	💡⚙️↑
1. Umeå kommunföretag	💡⚙️↑
2. Skellefteå Stadshus AB	💡⚙️↑
3. ALMI	💡⚙️↑
4. Arctic Business Incubator	💡⚙️
5. Arctic Ventures	↑
6. LTU Business	⚙️↑
7. Umu Holding	⚙️↑
8. SLU Holding	⚙️↑
9. Nyföretagarcentrum	💡⚙️
10. Skellefteå Ventures	↑

RÅDGIVNING

11. Region 10	⚙️↑
12. Umeåregionen	⚙️↑
13. Skellefteåregionen	⚙️↑
14. Sveriges lantbruksuniversitet	💡⚙️
15. Luleå tekniska universitet	💡⚙️
16. Umeå universitet	💡⚙️
17. Innovationskontoret UmU	💡⚙️
18. Umeå Biotech Incubator	💡⚙️↑

19. Delta Impact North	💡
20. eXpression	💡⚙️
21. Uminova Innovation	💡⚙️↑
22. RISE Research Institutes of Sweden	💡⚙️↑
23. Skellefteå Science City	💡⚙️
24. Umeå Science Park	💡⚙️
25. Coompanion	💡⚙️
26. Företagarna	⚙️↑
27. Arctic Game Lab	⚙️
28. Adopticum	💡⚙️
29. Energikontor Norr	💡
30. Skogstekniska klustret	⚙️↑
31. Inlandets teknikpark	💡⚙️
32. Drivhuset	💡
33. Biofuel Region	⚙️
34. Gold of Lapland	⚙️
35. IUC Norr	↑
36. Connect Norr	⚙️↑
37. Västerbottens Handelskammare	↑
38. Business Sweden	↑
39. Kvarnenrådet	⚙️↑
40. Nordic Innovation Houses	↑
41. North Sweden European office	💡

INKUBATORER/ACCELERATORER

42. BIC Factory	💡⚙️↑
43. Arctic Business Incubator	💡⚙️↑
44. Umeå Biotech Incubator	💡⚙️↑
45. eXpression	💡⚙️↑
46. Uminova Innovation	💡⚙️↑
47. GoBusiness	💡⚙️↑
48. UnBoxx	💡⚙️↑

MÖTESPLATSER

49. Great Hub	💡
50. House Be	💡
51. A Working Lab Universum	💡
52. Innovationsarena inland	💡
53. The Great Northern	💡
54. Mötesplats Social Innovation	💡
55. Idélabbet/T2/Idéforum	💡
56. Konstnärligt Campus	💡
57. Väven	💡
58. Sara kulturhus	💡

